

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége
Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

XX. (VII). évfolyam, 8. (191.) szám. 2016. április 27.

EZ VOLT 2016 ÁPRILIS FOLYAMÁN

ELISMERÉSEK

***Csuprik Etella** zongaművész megkapta az "Ukrajna népművésze" címet.

*A KMKSZ által alapított Fodó Sándor-díjat **Héder János**, a Kárpátaljai Református Egyházkerület lelkészi főjegyzője, ungvári és ungtarnóci református lelkész kapta.

* Két díjat – a Fesztivál fődíját, az RS9 Színház díját – is nyert az idei Versűnnep Fesztiválon **Ferenczi Attila**, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház színművésze.

***Makedon Violetta** beregszászi tanárno végzett az első helyen „Az év tanára – 2016” verseny országos döntőjében. A Beregszászi 5. Számú Középiskola tanárnoje angol nyelv kategóriában érdemelte ki a rangos elismerést, amelyet április 22-én vehetett át Kijevben, az Oktatási és Tudományos Minisztériumban.

Fontosabb események, rendezvények

2016. április 2. Megtartotta hagyományos, tizenegyedik öregdiák-találkozóját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Öregdiák Szövetsége. A rendezvényt a főiskola Rákóczi-hetének keretében szervezték meg, amely duplán jubileuminak számított, hiszen amellet, hogy a főiskola idén ünnepelte működésének 20. évfordulóját, az Öregdiák Szövetség is betöltötte 10. életévét. Ezt a jubileumi eseményt a szövetség a Pro Cultura Subcarpathica társszervezésében a népszerű magyarországi United zenekar koncertjével ünnepelte meg.

2016. április 2. Szolyván lezajlott a szórványban élők szavalóversenye és Beregszászban a Drávai Gizella nyelvhasználati verseny a KMPSZ szervezésében.

2016. április 3. Énekszóval és hegedűmuzsikával érkeztek a beregszászi római katolikus templomba az Ungvári Zádor Dezső Zeneművészeti Szakközépiskola diákjai és tanárai. A jótékonyági hangversenyt a Kezünkben a Jövő Alapítvány szervezte, annak bevételeivel a Beregszászi Járási Kórház gyermekosztályát kívánták támogatni. A koncerten Giovanni Pergolesi, Alessandro Scarlatti és Johann Sebastian Bach műveivel **Nagyija Pidhorodszka** tanárno ifjú énekes tanítványai a barokk kort idézték meg.

2016. április 4-7. A Beregszászi Városi Művelődési Főosztály és a Beregszászi Művészeti Iskola hangszerbemutató napokat szervezett Beregszászban, hogy a gyerekek megismerkedjenek a különböző hangszerek hangjával, súlyával, ezáltal a májusi beiratkozás során könnyebben válasszák ki a nekik tetszőt, amelyen tanulni szeretnének. A diákok a rendhagyó zeneórákon hallhattak trombitát, klarinétot, szaxofont, fuvolát, hegedűt, gitárt és tangóharmonikát. Az interaktív koncerteket mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták, szívesen énekeltek is a felismert dallamokat.

2016. április 5. *Magyarország ukrán képzőművészek szemével* címmel kiállítás nyílt Kijevben a magyar nagykövetségen. A látogatók tíz művész 22 alkotását tekinthetik meg. **Keskeny Ernő** nagykövet elmondta, hogy a kiállítást a külképviselet mellett az Ukrán Nemzeti Művészeti Akadémia és az Ukrán–Magyar Baráti Társaság szervezte. Történelmi háttéréről szólva kiemelte, hogy a rendezvény Hajdúszoboszlóhoz kötődik, ahol néhány évvel ezelőtt

magyar, szlovák és ukrán képzőművészek összefogásával megalakult az úgynevezett Hajdúszoboszlói Művészeti Kezdeményezés. A kiállított alkotások között láthatók többek között **Andrij Csebikin**, az ukrán képzőművészeti és építészeti akadémia rektorának grafikái; **Dmitro Tkacs**, Ukrajna volt budapesti nagykövetének, az Ukrán–Magyar Baráti Társaság elnökének kerámiái; **Andrij Bokotej** akadémikus két üvegfestménye, valamint **Micska Zoltán**, **Angyalosi Sándor** és **Ivancso András** magyar nemzetiségű ukrainai képzőművészek festményei.

2016. április 7. Az Ungvári Járási Központosított Könyvtárban a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és az OSZK Könyvtári Intézet Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési Osztály szervezésében megtartották a „Szín – Tér/Tár – Könyvtár” című képzés második foglalkozását. A megjelenteket **Dupka György**, a KMMI igazgatója köszöntötte. Szakmai előadást tartott **Vraukné Lukács Iona** és **Gosztonyi Enikő**, a nyíregyházi Móricz Zsigmond Könyvtár szakmai vezetői.

2016. április 7. *Keresztmetszet* címmel nyílt meg a kortárs kárpátaljai képzőművészetet bemutató kiállítás Budapesten, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár Attila úti Vármező Galériájában. **Erfán Ferenc** festőművész, a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeum igazgatója, a Magyar Művészeti Akadémia tagja mutatta be a kiállító 31 kortárs kárpátaljai művészt, akik közül a megnyitón rajta kívül jelen volt még **Magyar László, ifj. Habda László, Olekszandr Hromovij** és **Soltész István** festőművész. **Vári FABIÁN László** költő a kárpátaljai képzőművészetet értékelve elmondta: „*Bár a mai Kárpátalja csak egy kis régió Kelet-Közép-Európa térképén, színes, változatos képzőművészete – akárcsak a magyar költészet Magyarországot – a nagyhatalmak sorába igyekszik emelni.*” A megszólalások között a viski származású **Pál Lajos** és gyermekei, **Pál István (Szalonna)** és **Pál Eszter** kárpátaljai magyar és ruszin népzenevel, népdalokkal szórakoztatták a megnyitó közönségét, ahol a megszólalókon túl, többek között jelen volt **Greza István**, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos, **Buhajla József** ungvári és **Szalipszki Endre** beregszászi magyar főkonzul, **Vida László** ungvári vezető konzul és sok érdeklődő.

2016. április 7-8. Az ungvári Prága Hotel konferenciaterme adott otthont az Ukrainai Nemzetiségek Közgyűlése és a Fridrich Ebert Alapítvány által szervezett "Az európai joggyakorlat alkalmazása Ukrajna nemzeti kisebbségei számára" című kétnapos tréningnek, amelyen Nyugat-Ukrajna több megyéjének kisebbségi kérdésekkel foglalkozó vezető állami tisztviselői vettek részt. A program résztvevői közül előadást tartott **Zubánics László**, az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség elnöke "A nyelvi kérdés – Ukrajna Az állami nyelvpolitikáról szóló törvényének alkalmazása" címmel. Az előadás megvitatásába szinte valamennyi szomszédos régió képviselője bekapcsolódott, s többek között a jelenlévők egyetértettek abban, hogy az államnak nagyobb figyelmet kellene fordítania arra, hogy a nemzeti kisebbségek számára kedvező feltételeket teremtsenek az államnyelv elsajátítása érdekében.

2016. április 8. Az Ungvári 10. Számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola tanulói és tanárai a közelgő költészet napja alkalmából megzenésített versek előadását élvezhették. Tanintézményükben fellépett **Gál Natália** színművésznő és **Kacsur András** színművész *Koszorú* című zenés műsorával, amelyen klasszikus és kortárs költőink énekelt verseit adták elő.

2016. április 8. A magyar költészet napja alkalmából rendhagyó irodalomórára, író-olvasó találkozóra került sor a Tiszabökényi Községi Könyvtárban. **Dr. Dupka György**, tiszabökényi származású költő-író látogatott el meghívott vendégként, hogy találkozzon olvasóközönségével. A rendezvényen **Fóris Csilla**, a Tiszabökényi Általános Iskola tanára köszöntötte a megjelenteket. A helyi általános iskola tanulói (**Bodnár Liliána**, **Kész Enikő**, **Blinda Bernadett**) és **Turjanica Tímea**, a Forgolányi Művelődési Ház vezetője olvastak fel a sokoldalú lokálpatrióta korai műveiből, megismertetve a publikumot a versírás szépségeivel, a költészet jelentőségével. A program további részében maga a szerző mondta el hitvallását, élettörténetét, utalva az írói pálya viszontagságaira. Megosztva tapasztalatát a jelenlévőkkel, Dupka György a könyvek szeretetére, az olvasás élményének megszerzésére buzdított. A

szervezők játékos versírást készítettek elő: megadott instrukciók alapján kellett összerakni József Attila egyik költeményének (Április 11.) első ismert versszakát. A Tisza Csillag Kórus tagjai mellett a gyerekek is lelkesen vetették bele magukat a versköltésbe, kipróbálva ügyességüket. Nagy meglepetésként hatott dr. Dupka György ajándéka: a közel két hónapja alakult Tisza Csilla Kórus, illetve a **Kovály Csilla** vezette Tiszabökenyi Művelődési Ház az írótól egy zongorát kapott örök használatra a próbák és felkészülések hatékonyabb elősegítése céljából. Mivel a falu díszpolgárának születésnapja történetesen egybe esik a magyar költészet napjával, a tiszabökenyiek is ajándékkal készültek. A szülinapi köszöntések után kedélyes beszélgetéssel, eszmecsereikkel ért véget a péntek délutáni ünnély.

2016. április 9-10. A Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK), a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) és a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság (KVIT) négynapos rendezvényt szervezett Kárpátalján a költészet napja alkalmából: kiállításokkal, versek közterületi kiragasztásával és különféle irodalmi programokkal, neves helyi, anyaországi, erdélyi, partiumi, vajdasági és felvidéki magyar résztvevőkkel ünnepeltek Beregszásztól Vereckén át Ungvárig. Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet adott otthont az ArtTisza Művészeti Egyesület születésnap kiállításának (az egyesület 5 évvel jött létre ifjú alkotókból) és határon túli magyar irodalmi műhelyek találkozójának. A jubileumi kiállítást **Zubánics László** és **Szilágyi Sándor**, az ArtTisza Művészeti Egyesület elnöke nyitották meg, majd a fórumon az irodalom vette át a főszerepet. A szervezők részéről **Lőrincz P. Gabriella** költő mutatta be a kárpátaljai, magyarországi, vajdasági, erdélyi és felvidéki műhelyek képviselőit, majd **Vári FABIÁN László** József Attila-díjas költő, az *Együtt* szerkesztőbizottságának elnöke tartott előadást az irodalom lényegéről, szerepéről, a kárpátaljai magyar irodalom múltjáról, jelenéről. Ezután a határon túli irodalmi műhelyek (*Helikon, Napút, Sikoly, Partium, Irodalmi Szemle*) képviselői számoltak be munkájukról, terveikről. A tervek között fontos helyen áll a határon túli műhelyek munkájának összehangolása. Ennek első lépéseként a közelmúltban kárpátaljai szerzők alkotásából jelentetett meg tematikus számot a *Napút* és az *Irodalmi Szemle*, illetve vettek részt kárpátaljai szerzők a *Helikon* által szervezett kolozsvári programon. A fórum második részében az alkotók saját műveikből olvastak fel. A délelőtt során a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság tagjai a "*Posztolj egy verset az utcára!*" kezdeményezéshez csatlakozva Beregszász utcáin helyezték ki kedvenc verseiket. A KMMI bejáratán **Füzesi Magda** "*Akác*" című verse "foglalt helyet". Vasárnap az irodalmi műhelyek képviselői kárpátaljai kiránduláson vettek részt. A legnagyobb versposztolás helyszíne ugyancsak Verecke volt, a honfoglalási emlékműnél, ahol hatalmas pannókon rakták ki a KVIT tagjai – a felvidéki és vajdasági vendégekkel közösen – Kovács Vilmos versének sorait: „...málló szirtbe temesetek, / fejem alatt korhadt nyereg, / két lábamnál lócsont sárgul – / ősi jognak bizonyosságul, / mert ez az út, kígyó bőre, / s kit nem vitt már temetőre, / s ki tudja még, kit hoz erre, / menni vele öltre, perre.”

2016. április 9. Vidékünk fiatal népművészet-kedvelői gyűltek össze a tiszapéterfalvai kultúrházban, ahol is megrendezésre került a *Dunán innen, Tiszán túl* ifjúsági népművészeti tehetségkutató verseny kárpátaljai elődöntője. Az egybegyűlteket mások mellett **dr. Tilki Attila** a magyar Országgyűlés képviselője üdvözölte. A vetélkedőn nyújtott produkciója alapján a Miskolcon június 11-én megrendezésre kerülő döntőbe jutott: néptánc kategóriában – **Kokas Henrietta, Papp Attila, Tatár Fruzsina** és ifj. **Kokas Károly** négyese és a Napsugár Hagyományörző Gyermekcsoport nagycsoportja, népdal kategóriában – **Tatár Regina, Baka Kamilla, Kokas Henrietta, Tatár Fruzsina, Simon Patrícia** és a Napsugár Hagyományörző Gyermekcsoport nagy énekegyüttese, továbbá mesemondóként – **Molnár Dorina**, az ifjú népzeneészek közül pedig **Marozsi Milán**.

2016. április 9. A Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye székesegyházában **Majnek Antal** megyéspüspök pappá szentelte **Fizer Jevhen** diakónust. **Jevhen atya** április 10-én szülővárosában, Szolyván mutatta be első szentmiséjét, majd az azt követő héten a filiákban, április 17-én, hivatások vasárnapján pedig a munkácsi székesegyházban tartott primíciákat magyar és ukrán nyelven.

2016. április 10. A régiséggyűjtők VIII. nemzetközi találkozóját rendezték meg a Beregvidéki Múzeumban **Sepa János** igazgató szervezésében.

2016. április 11. A költészet napja alkalmából rendezett programsorozat részeként **Dupka György, Pomogáts Béla** irodalomtörténész, **Lőrincz P. Gabriella** költő, **Shrek Tímea**, a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság titkára, **Bolyán Sándor** fotóművész, **Ladányi András** író, **Borbélyi Ida**, a Tiszapéterfalvai Tájmuzeum és Képtár nyugalmazott igazgatója ellátogattak a Munkácsi Állami Egyetem Humán-pedagógiai Koledzsébe, ahol rendhagyó irodalomórán vettek részt. **Lőrincz P. Gabriella** a költészet napjára megjelent Szürke című új verseskötetéből felolvasást tart. A találkozót követően a résztvevők megálltak Gáton és megkoszorúzták Kovács Vilmos emléktábláját a kultúrház falán. Az Európa-Magyar Házban már szombat óta megtekinthetőek voltak **Bolyán Sándor** fotográfiái, azonban ezen a napon került sor az ünnepélyes kiállításmegnyitóra. Beszédében Zubánics László, a KMMI elnöke méltatta a fotográfus munkáit is. **Ladányi András** író, szerkesztő Bolyán Sándor életútját elemezte. A kiállítás során Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyik legkisebb tájegysége, a beregi Tiszahát szakrális építészetét – templomait mutatja a szerző a saját látásmódját követve. Bolyán Sándor elmondta, hogy tervezi többek között Kárpátalja magyarok településeinek templomait is egy albumba rendezni. A jelenlévők a rendezvény végén felköszöntötték **Dupka Györgyöt** születésnapja alkalmából. A délutáni órákban író-olvasó találkozó volt a beregszászi járási könyvtárban. A jelenlévőket **Varga Éva** igazgató köszöntötte. **Dupka György** bemutatta a vendégeket, akik beszámoltak alkotói tevékenységükről és többen legújabb műveiket olvasták fel, köztük **Ladányi András** író, **Bolyán Sándor** fotóművész, **Pomogáts Béla, Shrek Tímea, Lőrincz P. Gabriella, Csornij Dávid, Kertész Dávid, Bakos Kiss Károly**.

A költészet-napi rendezvénysorozat utolsó állomása a Nagyberegi Református Líceum volt, ahol **Kovács András** igazgató vezetésével az irodalomárokknak a diákok ünnepi műsorral kedveskedtek, majd az írók itt is bemutatkoztak.

2016. április 11. Közel nyolcszázan szavaltak együtt Beregszász főterén. A magyar költészet napja alkalmából szervezett eseményen Kárpátalja majd minden magyar iskolája képviseltette magát. A Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet által életre hívott, stílusosan *Vers a téren* elnevezéssel illetett rendezvény a magyar szót, a magyar költészet szépségét bemutatva ezt az ünnepet méltatta. A jelenlévőket **dr. Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora köszöntötte. A megmozduláson részt vett **Kucsera Tamás Gergely**, a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) főtitkára, **Répás Zsuzsanna**, az MMA Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztályának főosztályvezetője, **Tömösvári Noémi**, az MMA Kutatórészlegének képviselője, valamint **Gara Katalin** beregszászi magyar konzul is. **Mónus Dóra**, a Rákóczi-főiskola hallgatója vezényletével egyszerre zengett a körülbelül nyolcszáz fős tömeg ajkáról Szabó Lőrinc *Bíztható a tavaszban* című verse. Beregszászban ezen a napon szinte minden a magyar költészetéről szólt: erre emlékeztetett az éteren keresztül a Pulzus Rádió; a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság városszerte kiragasztott versei; a Rákóczi-főiskola hallgatóinak rendezvénye, a főtéren közösen verselők sokasága.

2016. április 11. Ünnepi műsorral emlékeztek meg a magyar költészet napjáról a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, az intézmény Esztergom termében. A rendezvény első részében a magyar szakos hallgatók irodalmi összeállítását hallhatták a jelenlévők, folytatásként pedig a **Kucsera Tamás Gergely**, a Magyar Művészeti Akadémia főtitkárának előadása következett. Az MMA főtitkára előadásában a művészetet illetően elméleti és társadalomtörténeti áttekintést adott a jelenlévőknek.

2016. április 11. Megrendezték a Bányai Költészeti napokat a KMPSZ szervezésében a Bányai Középiskolában. **Szántó Edit** főszerző nyitó beszéde után 17 diák szavalhatta el a szabadon választott költeményt. A négytagú zsűri elnöke **Györke Magdolna**, az Ungvári Nemzeti Egyetem docense volt, tagjai pedig **Weinrauch Katalin** költő- és író, **Riskó Márta**, a Beregszászi Magyar Gimnázium magyartanára és **Sin Edina**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola könyvtárosa. A második fordulóba továbbjutott tíz diák **Vári Fábrián László** *Szent a föld* című alkotását adta elő. Az összesített eredmény alapján első helyezést ért el **Mónus**

Szabina, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetének diákja (felkészítő tanára **Kudlotyák Krisztina**). Második lett **Katona Veronika** a Nagydobronyi Középiskolából (**Katona-Mironova Berta** és **Balogh Miklós**), illetve **Varga Brigitta**, a Kisgejőci Egy Ferenc Oktatási-Nevelési Központ tanulója (**Perduk Ibolya**). A képzeletbeli dobogó harmadik fokára is ketten állhattak fel: **Seres Johanna** a Péterfalvi Református Líceumból (**Bohut Andrea**) és **Dorcsin Attila** a Bátyúi Középiskolából (**Sütő Magdolna**). Végezetül megkoszorúzták az iskola falán elhelyezett Bagu Balázs-emléktáblát. Az egykori nagyszerű magyartanár és helytörténész nevéhez fűződik a Bátyúi Költészeti Napok elindítása is

2016. április 11. Berettyóújfaluban a Fráter László teremben megrendezték a költészet napi ünnepséget, amelynek díszvendége **Vári Fábián László** József Attila-díjas költő volt. Közreműködött a megzenésített verseket előadó Körömvirág együttes **Kocsis Csaba** szervezésében.

2016. április 12. „*József Attila versűzenetei*” címmel tartott előadást **Pomogáts Béla** irodalomtörténész az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karán egy rendhagyó irodalomóra keretében. Koradélután a téglási könyvtárban **Pomogáts Béla**, **Dupka György**, **Zselicki József** irodalmárokkal találkoztak az ung-vidéki olvasók.

2016. április 13. **Berecz András** ének- és mesemondó, valamint a moldvai magyar népzenei játszó Zurgó együttes látogatott el Kárpátalja két katolikus líceumába, Munkácsra és Karácsfalvára, ahol a költészet napjához közel igyekeztek a diákok és tanáraik számára bemutatni Székelyföld meséit.

2016. április 14. Felavatták I. Ferenc József osztrák császár és magyar király szobrát az ungvári járási Alsószlatinán (Nizsnye Szolotvino), a Termal Star Szanatórium területén, emléket állítva annak, hogy a Kárpátokban sokszor vadászó uralkodó egy ízben e településen is megfordult. Az avatóünnepségen **Róth Sándor** amerikai üzletember, a Termal Star Szanatórium tulajdonosa emlékezett meg az uralkodóról, aki több alkalommal is járt Kárpátok vidékén, Beregszentmiklóson szállt meg, és a környéken vadászott. Egy ilyen vadászat alkalmával jutott el egészen Alsószlatina környékére. Ennek az eseménynek állít emléket **Mihajlo Kolodko** ungvári szobrászművész életnagyságú, bronzból készült alkotása.

2016. április 14. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Tiszaújlaki Alapszervezetének kezdeményezésére ismét komolyzenei hangversenyt adtak a Tiszaújlaki Művészeti Iskola tanárai és diákjai. Az intézmény harmonikaegyüttese és énekegyüttese többek között Haydn Szonátáját, Kopenkov Macsóját, Brahms Ötödik magyar táncát, emellett számos népdalt, gyerekdalt, ukrán táncot, magyar csárdást is előadott. A hangversenyt egy szatmári tánc zárta. **Nánási Magdolna** és **Kovács Szilvia** tanárnő Hubay Jenő Boleróját adta elő. A diákok előadását zongorán **Szpodnyi Alexandra**, **Seres Ágnes**, **Podkopajeva Ljudmila** kísérte.

2016. április 15. A Hidak, korok, Budapest elnevezésű tárlatot ezúttal a Munkácsi Vármúzeumban tekinthetik meg az érdeklődők. Többek között beszédett tartott **Vári Fábián László** József Attila-díjas költő is.

2016. április 15. A péterfalvai **Homoki Gábor** festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás a kárpátaljai megyeszékhelyen, amelyet Fuchs Andrea, a MÉKK alelnöke nyitott meg. Méltatta a kiállított munkákat **Szalai Anatolij**, a megyei közigazgatási hivatal nemzetiségi osztályának vezetője, **Varga Ferenc**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja, **Mikita Volodimir** festőművész, akadémikus, **Sütő Miklós** az Uzshorod Galéria igazgatója és mások. A művész tagja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesületének. A tárlatnak az Uzshorod Galéria adott otthont.

2016. április 18. Magyarországi támogatással felújított nyelvi szaktantermet adott át a magyart idegen nyelvként Ukrajnában elsőként oktató iskolában **Greza István**, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos Ungváron.

2016. április 19. *Múlt nélkül nincs jövő* címmel nyílt kiállítás a munkácsi **Micska Zoltán** kárpátaljai festőművész alkotásaiból Budapesten a Nemzetstratégiai Kutatóintézet Kárpát-haza Galériájában.

2016. április 19-20. Immáron második alkalommal került megrendezésre a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány szervezésében a *Szól a fülemüle* kárpátaljai népzenei és néptánc tehetségkutató rendezvény. A 2016 tavaszán meghirdetett vetélkedőre közel 40 produkcióval neveztek be. A hagyományápoló amatőr néptáncosok és népzeneszkek versenyére 7–15 év közötti fiatalok jelentkezhettek. A rendezvény az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Tehetség Program támogatásával valósult meg. A jelentkezőket követően két helyszínen zajlottak elődöntők: április 19-én Beregszászban, a Rákóczi-főiskolán, április 20-án Ungváron, a 10. Sz. Dayka Gábor Középiskolában. A továbbjutott produkciók előadói a döntőt megelőzően kétnapos előkészítő táborban vesznek majd részt. A döntőt 2016. május 29-én, vasárnap rendezik meg a beregszászi Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban. A szakmai zsűri tagjai Magyarországról érkező neves szakemberek lesznek majd. Az első helyezettek számára egész éves fellépési lehetőséget, valamint magyarországi táborban való részvételt biztosítanak.

2016. április 20-21. Kétnapos vendégszereplésen járt Beregszászban **Torma Mária**, Radnóti- és Latonovits-díjas versmondó. A művész a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet közreműködésével érkezett Kárpátaljára. Ittléte alatt fellépett a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, ahol a diákoknak *Életet és hitet üzen egy halott* című, Ady Endre műveiből összeállított önálló pódiumműsorát adta elő. Előadásainak második állomása a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium volt. Ezúttal Nagy Lászlót igyekezett a költeményeken keresztül közelebb hozni a tanulókhoz.

2016. április 22. GULAG-konferencia zajlott le Budapesten a Gulágkutatók Nemzetközi Társasága szervezésében, amelyen többek között előadást tartott mások mellett **Molnár D. Erzsébet** (történész, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola) **Dupka György** (történész, Szolyvai Emlékparkbizottság felelős titkára) és a tiszabökényi származású **Fóris Kálmán** 91 éves túlélő, aki jelenleg Budapesten él.

2016. április 22-24. Mezőgecsében került sor a kárpátaljai polgárőrök első továbbképzésére, amelynek keretében a Kárpátalján már működő polgárőrségek delegáltjai megismerkedhettek az Ukrajnában hatályos, polgárőrségekre vonatkozó törvényi háttérrel és a polgárőrség hatáskörével.

2016. április 23. Megalapításának hetvenedik évfordulóját ünnepelte a Nagyszőlősi Bartók Béla Művészeti Iskola. Az ünnep alkalmából a szervezők háromórás koncerttel készültek. Klasszikus és népi darabokat, valamint táncelőadást láthatott a közönség.

2016. április 23. Különleges és Kárpátalján egyedülálló programon vehetett részt, aki ellátogatott a beregszászi Pásztor Ferenc Közösségi Ház és Plébánia udvarára. Első alkalommal rendeztek moldvai csángó napot, amelyet közös liturgiával és imával nyitották és szentmisével zárták. **Dr. Nyisztor Tinka** moldvai néprajzkutató könyvbemutatója (**Dr. Nyisztor Tinka–Pákozdi Judit**: „*Csángó galuska*”, valamint „*Magyarul imádkoznak Szent István gyermekei a templomban*”) és néprajzi előadása segítségével még élénkebb kép rajzolódott ki a csángó magyarokról, mindennapjaikról, ételeikről, ünnepeikről. Szó volt a jelen problémáiról, az elvándorlásról, a magyar oktatás nehézségeiről is. Délben került sor a csángó nap ünnepélyes megnyitójára, melyen **Molnár János** esperes-plébános házigazdaként köszöntötte az egybegyűlteket. Beszédet mondott továbbá **Gyurin Miklós** beregszászi konzul és dr. **Bali János**, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet igazgatója is. Kárpátaljai tartózkodásuk alatt nemcsak a kárpátaljaiak ismerkedhettek meg a moldvai kultúrával, hanem a csángók is megtekinthették Kárpátalja épített és természeti értékeit egy egész napos kirándulás során. A programot **dr. Nyisztor Tinka** etnográfus, a Bereg–Ugocsai Római Katolikus Esperesi Kerület, a Beregvidéki Falusi Turizmus Szövetség és a Nemzetstratégiai Kutatóintézet szervezte.

2016. április 23. A Hármashalom Alapítvány átadta át a 2015/2016-os tanévre tizenegyedik alkalommal meghirdetett Zrínyi Ilona Ösztöndíjprogram nyerteseinek a második

félévre járó 20 ezer forint összegű vissza nem térítendő támogatást. Ebben a tanévben 350 magyar nyelven tanító kárpátaljai óvodapedagógust, illetve általános iskolai tanárt sikerült a Hármashalom Alapítványnak ösztöndíjban részesíteni. A résztvevőket **dr. Orosz Ildikó**, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnök asszonya köszöntötte. Elmondta, hogy az alapítvány célja ezzel az ösztöndíjjal a Kárpátalja szórványtelepülésein magyar nyelvű oktatást végző pedagógusok erkölcsi és anyagi támogatása. Hangsúlyozta, érdemes küzdeni és tanítani, mivel ebben az évben ezerkétszáz orosz, ukrán anyanyelvű felnőtt kezdi meg a magyar mint idegen nyelv tanulását

2016. április 24. A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet támogatásával az idén is megszervezték a Simonyi Zsigmond Verseny döntőjét az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszékén. Előzetesen válogatóversenyeket szerveztek a Técsői, Nagyszőlősi, Beregszászi, Munkácsi és Ungvári járás magyar iskoláiban. Az első és a második helyen végzett tanulók Budapesten képviselik megyénket május 28-án, a Kárpát-medencei Simonyi Zsigmond helyesírási versenyen.

2016. április 24. Bótrágyon megrendezték a VII. Kárpátaljai Vőfélytalálkozót. A találkozóra ezúttal tizenhárom vőfély látogatott el, közöttük egy Felvidékről, kettő pedig az anyaországból. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség központi rendezvényének számító színvonalas rendezvény főszervezője, a Kárpátalja-szerte ismert **Bacsikai Béla** szalókai nagyvőfély köszöntő szavai után a Bátyúi Nyugdíjasklub lakodalmas szokásokat bemutató humoros műsorát láthatta a közönség, majd a **Botos Viola** által felkészített mezőgecei néptáncsoport lakodalmas csárdást adott elő. Majd sorban bemutatkozott a tizenhárom vőfély. Ezt követően a bótrágyiak eljátszottak egy a falujukra jellemző hagyományos lakodalmat. A programban közreműködött a péterfalvai Kokas banda

2016. április 25. Az összetartozás és az egység jegyében szervezett ökumenikus templomjárást a Főiskolai Református Ifjúsági Gyülekezet (FRIGY). Az érdeklődők megismerhették a beregszászi görögkatolikus, római katolikus és református templomot, valamint betekintést nyerhettek az épületek és a felekezetek történelmébe

2016. április 26. A csernobili tragédia 30. évfordulóján emlékező nagygyűlésre került sor a Beregszászban a Hősök terén. A rendezvényen a megjelentek egyperces néma főhajtással emlékeztek a csernobili tragédia áldozataira. **Vaszilij** és **Jaroslav atyák** a pravoszláv, illetve a görög katolikus egyház képviselőitében gyászszertartást celebráltak az áldozatok emlékének szentelve. A megemlékezés végén a résztvevők virágokat, koszorúkat helyeztek el a csernobili tragédia beregszászi áldozatainak állított emlékműnél.

2016. április 27. A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány *Tábori élmények* címmel pályázatot hirdetett az Erzsébet-programban részt vett kárpátaljai gyermekek számára. A pályázat díjkiosztójának a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold terme adott otthont. A balatoni utazáson részt vett gyerekek három kategóriában pályázhattak: írhattak élménybeszámolót a tábori eseményekről, alkothattak táborozás ihlette képzőművészeti munkákat: rajzot, grafikát, festményt, fotót, fotómontázst, kerámiát, s csoportosan is készíthettek kreatív munkákat: táncolhattak, összeállíthattak videoklipet, filmet, animációt, fotómontázst. **Berki Károly**, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) irodavezetője köszöntötte a jelenlévőket, s elmondta, hogy összesen 19 iskola 152 diákja nyújtott be pályázati anyagot. 29 tanuló élménybeszámolóval, 23 kreatív munkával jelentkezett, s 17 csoportos pályázat érkezett. Az első helyezettek és a különdíjasok idén is nyereményutazáson vehetnek részt, míg a második és harmadik helyezettek társasjátékot vehettek át.

2016. április 28. A Beregszászi Polgármesteri Hivatalban ülésezett a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulása (KHÖT) elnöksége, a megbeszélésen részt vett **Barta József**, a Kárpátaljai Megyei Tanács alelnöke, és **Péter Csaba**, az UMDP alelnöke, megyei képviselő. Az elnökségi ülésen a résztvevők megállapodtak arról, hogy a kárpátaljai magyar polgármesterek és tanácsi alkalmazottak munkájának segítése érdekében jogsegélyszolgálatot szerveznek Beregszász központtal. A KHÖT elnöke, **Babják Zoltán** beregszászi polgármester által vezetett fórum konkrét döntéseket hozott annak érdekében, hogy heteken belül

beindulhasson a KHÖT tagságának, polgármestereknek és jegyzőknek a munkáját a folyton változó ukrain jogi környezetben segítő intézmény. A tervezett jogsegélyszolgálatnál az önkormányzatok munkáját és annak jogi szabályozását jól ismerő, nagy tapasztalatokkal rendelkező szakembereket kívánnak alkalmazni, akik valóban tudnak majd segíteni településvezetőinknek. A KHÖT elnöksége döntött a szervezet közgyűlésével kapcsolatos kérdésekről is

2016. április 24. Három emléktáblát és egy felújított emlékművet avattak Tiszabökényben az Árpád-házi Szt. Erzsébet és a Mártírok templomának falán és udvarán a faluból háromnapos munkára, majd a GULÁG-ra elhurcolt mártírok emlékére. Állíttatta a Tiszabökényi Római Katolikus Egyházközség a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékére alkalmából a Gulág Emlékbizottság támogatásával. Az első emlékhely: A meghurcolt papok emléktáblája: Árvay Dezső (1904-1962) tiszaujlaki plébános és Kökörcsény Pál (1907-1974) gör. kat. parochus, mindketten egyben a tiszabökényiek lelki gondozói. A második emlékhely: Mártír katolikus képviselő emléktáblája. Bencze György (1885-1946?) magyar országgyűlési képviselő, akit 1924-ben XI. Piusz pápa a Nagy Szent Gergely Renddel tüntette ki, A harmadik emlékhely: A meghurcolt tiszabökényi lakosok emléktáblája: Dupka István (1915), Erdélyi József (1901), Huszti György (1908), Huszti Miklós (1917), Kapa István (1909), Kapincu Jenő (1921), Toldi Gábor (1893), akiket szovjetellenes agitációért 25 évig terjedő szabadságvesztésre ítélték. A sztálini diktatúra áldozata lett: Korenyuk Toldi Miklós (1928), Dóka Sándor (1922), Fülöp György (1926). A negyedik emlékhely: a 24 mártír és 10 elesett honvéd nevét megörökítő emlékmű került felújításra és felavatásra. Ezt megelőzően **Weinrauch Márió** tiszújlaki plébániai-kormányzó celebrálásával búzaszenteléssel egybekötött szentmisét tartottak a meghurcoltak, kárpátaljai vértanúk és hitvallók lelki üdvéért. A mártírok szenvedéstörténetét **dr. Dupka György** történész, a Tiszabökényi Római Katolikus Egyházközség elnöke ismertette. Az emléktáblák felavatásában többek között közreműködött **Szalipszki Endre** Magyarország beregszászi főkonzulja, **Rezes Károly** megyei képviselő, **Virág László**, a KMKSZ helyi elnöke, **Tóth Bálint** polgármester, **ifj. Bencze Ernő**, Bencze György képviselő unokája, **v. Toldi Katalin** és mások. Lágerdalokat adott elő a tiszabökényi Csillag Kórus és Marcsák Gergely irodalmár.

2016. április 28. Az Ungváron a Váraljai Múzeum-Kávéházban az IhletÉs-rendezvénysorozat keretében szervezett író-olvasó találkozót a KMDFKSZ a KVVIT-tagok (**Csordás László** (elnök), **Marcsák Gergely**, **Shrek Tímea**, **Csornij Dávid**, **kertész Dávid**, **Kovács Eleonóra** és mások) közreműködésével.

2016. április 29–30. Rákóczi-emlékkonferenciára került sor Szatmárnémetiben az EMKE szervezésében. A tanácskozáson régiókat **Csatáry György** és **Zubánics László** történészek képviselték. Szombaton került sor Rákóczi népeinek hagyományos találkozója a majtényi síkon.

2016. április folyamán

*A beregszászi polgármesteri hivatal épületének falán felavatták Heckó György emléktábláját. Beregszász díszpolgára számos kulturális és sportrendezvény ihletője volt, neves közéleti személyiség. A VIZHI-3000 Nemzetközi Tanácsának elnöke, valamint az Ukrainai Kereskedelmi és Iparkamara ukrán–magyar szakosztályának elnökeként, városáért véghezvitt tetteiért az Érdemkért Érdemrend III. fokozatának kitüntetésében részesült.

*Kárpátaljai utazási pályázatot hirdet nyugdíjas egyesületek, klubok és helyi egyházi közösségek számára a Rákóczi Szövetség. Pályázatot nyugdíjas egyesületek, klubok, helyi egyházi közösségek (például plébániai közösségek, gyülekezetek) csoportjai nyújthatnak be. Kérelmet minimum 20 tagú csoporttal lehet beadni, azokat május 30-án bírálják el. A kirándulásnak 2016. június 1. és december 31. között kell megvalósulnia. A Rákóczi Szövetség a program keretében az utazási költséget – a megtett út és az utazók számának függvényében – legfeljebb 200 ezer forintig átvállalja, és a további költségekre (szállás és étkezés) további, legfeljebb 200 ezer forint támogatást nyújt. A támogatás feltétele, hogy az utazó csoport a program megvalósulását követően (legkésőbb a hazaérkezés után 30 nappal) részletes úti

beszámolót és 25 az utazást megörökítő fotót küldjön a Rákóczi Szövetség részére. További információ a www.rakocziszovetseg.org címen található

*A Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium diákjai a közelmúltban két rangos szavalóversenyen vettek részt az anyaországban, s szép eredményekkel öregbítették alma materük jó hírét.

*Ukrajnában lévő középiskolák fokozatosan át fognak térni a 12 osztályos közoktatási rendszerre az oktatás reformja keretében – közölte **Lilija Hrinevics** újonnan kinevezett oktatásügyi miniszter.

(Forrás: KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma, www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit, Lőrincz P. Gabriella, Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat

Archívum: http://kmmi.org.ua/books?menu_id=9&submenu_id=30&booktype_id=5